

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

J A V N A U S T A N O V A

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE

Splitska 2/II kat, 51000 Rijeka
tel.: ++385 51 351 772; fax: ++385 51 212 436

e-mail: zavod@pgz.hr, www.zavod.pgz.hr

SAVJET ZA PRAĆENJE IZRADE RAZVOJNE STRATEGIJE PGŽ

2015-2020.

Ravnatelj
prof.dr.sc. Mladen Črnjar

Rijeka, 21. svibanj 2014.

Što želimo postići?!

*Ubrzan održiv gospodarski razvoj u
Županji i bolja kvaliteta života!*

ŽUPANIJSKA RAZVOJNA STRATEGIJA

- Temelj rješavanja **društveno-gospodarskih** nejednakosti na županijskoj razini.
- Temelj za osiguravanje bolje usklađenosti **regionalnih i lokalnih potreba** sa nacionalnim prioritetima.
- Županijska razvojna strategija je **osnova za kandidiranje projekata** na bilo koji izvor financiranja iz državnog proračuna i strukturnih fondova i kohezijskog fonda.

Temelj za izradu

- Zakon o regionalnom razvoju RH (NN 153/09)
- **Strategija regionalnog razvoja RH?!!**
- Pravilnik o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 53/10)

Temeljem naputka Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije (od 26. rujna 2013.), **produženo je važenje** Razvojne strategije PGŽ 2011.-2013. do **31. prosinca 2014.**

Razvojna strategija
Primorsko-goranske županije 2011. - 2013.

- **Nema** nove **Strategije regionalnog razvoja RH**
- **Nije** donesen novi **Zakon o regionalnom razvoju**
- **Novi** zakoni (Zakon o prostornom uređenju, Zakon o gradnji...)

U izradi neki **strateški nacionalni dokumenti**:

- *Industrijska strategija RH 2014.-2020.*
- *Inovacijska strategija RH 2014-2020.*
- *Strategija pametne specijalizacije RH*

* **Kojim smjerom ide Hrvatska?**

* **Kojim smjerom ide PGŽ?**

Izmjene Zakona o regionalnom razvoju

PRIJEDLOG

- **Plansko područje: *Sjeverni Jadran i Lika*** – obuhvaća županije: **Primorsko-goranska, Istarska i Ličko-senjska**
- Ustrojavaju se **urbana područja; Urbane aglomeracije:** Zagrebačka, Splitska, Osječka i **Riječka**
- **Regionalni koordinatori** – **javna ustanova** ili **trgovačka društva** u javnom vlasništvu; obvezni suvlasnici: županije i veliki gradovi
- Potpuni prelazak na **novi sustav kategorizacije područja** - jedinstveni sustav kategorizacije svih JLPS prema **indeksu razvijenosti**

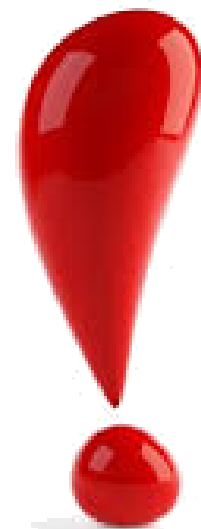

Da li se Hrvatska opredijelila za regionalni razvoj?

TRI PRIORITETA

- **Pametan rast:** razvijanjem ekonomije utemeljene na znanju i inovaciji.
- **Održiv rast:** promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija
- **Uključiv rast:** njegovanje ekonomije s visokom stopom zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost.

Gdje smo sada?

- Oformljena sva tijela koja sudjeluju u izradi
- Izrađivač izradio radni materijal: **Analiza stanja PGŽ**
- Definiran prijedlog **vizije i strateških ciljeva**
- Održane **tematske radne skupine** (5)
- Održani **sastanci sa načelnicima i gradonačelnicima** (3)
- Dobivena **Ex ante evaluacija**
- Slijede **radionice** (5)- održane 2 (Delnice, Cres/Lošinj)

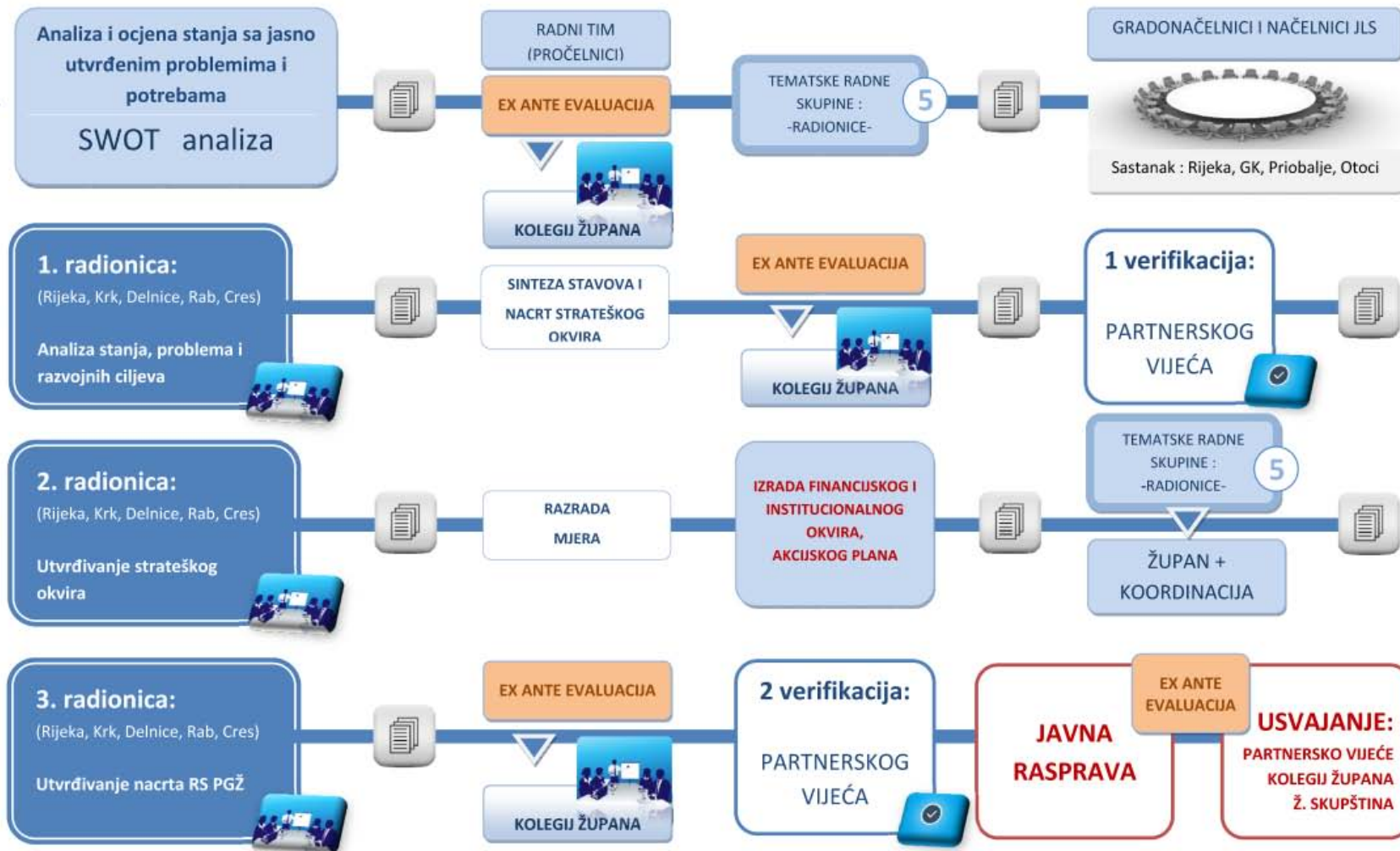
Sadržaj RS PGŽ

1. Uvod
2. Sažetak
3. Analiza/ocjena stanja
4. Rezultati provođenja prijašnjih strategija
5. SWOT analiza
6. Vizija i strateški ciljevi
7. Prioriteti i mjere
8. Politika županije prema posebnim područjima
9. Financijski plan
10. Provedba ŽRS
11. Praćenje i izvještavanje

Dodatak 1: *Rezultati konzultacija s odgovarajućim partnerskim vijećem tijekom izrade ŽRS te opis uključivanja partnerskog vijeća u praćenje provedbe*

Dodatak 2: *Izvještaj o prethodnom vrednovanju ŽRS*

Županijska razvojna strategija temeljni je planski dokument jedinice područne (regionalne) samouprave, kojim se trebaju odrediti osnovni pravci županijskog razvoja i istovremeno osigurati suglasnost i razrada nacionalnih ciljeva i prioriteta razvoja.

čl. 14, čl. 12 Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 153/09)

Tijela uključena u izradu RS PGŽ

PGŽ i JLS

1. **PARTNERSKO VIJEĆE** (29 članova)
2. **TEMATSKE RADNE SKUPINE** (5 skupina)
3. **SAVJET ZA PRAĆENJE IZRADE RS PGŽ** (10)

NAČELO PARTNERSTVA

SAVJET ZA PRAĆENJE IZRADE RS PGŽ

1. **prof.dr.sc. Jože Perić**, predsjednik Savjeta
2. **prof.dr.sc. Bruno Grbac**, Ekonomski fakultet, član
3. **prof.dr.sc. Damir Zec**, Pomorski fakultet, član
4. **prof.dr.sc. Bernard Franković**, Tehnički fakultet, član
5. **prof.dr.sc. Nenad Starc**, Ekonomski institut, član
6. **prof.dr.sc. Ivan Dadić**, Institut za promet, član
7. **prof.dr.sc. Elvio Baccarini**, Filozofski fakultet, član
8. **prof.dr.sc. Alan Šustić**, Medicinski fakultet, član
9. **prof.dr.sc. Aleksandra Deluka Tibljaš**, Građevinski fakultet, članica.
10. **prof.dr.sc. Eduard Kunštek**, Pravni fakultet u Rijeci, član

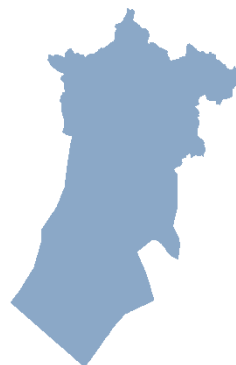
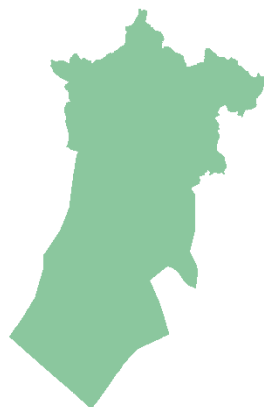
Očekivanja od Savjeta

- **Ocjena** pojedinih faza izrade Strategije (strateški, finansijski i institucionalni okvir, Akcijski plan).
- Davanje **mišljenja i prijedloga** izrađivaču Strategije.
- Razmatranje **interdisciplinarnih izazova**.
- **Povezivanje strateških ciljeva razvoja** Županije i Sveučilišta

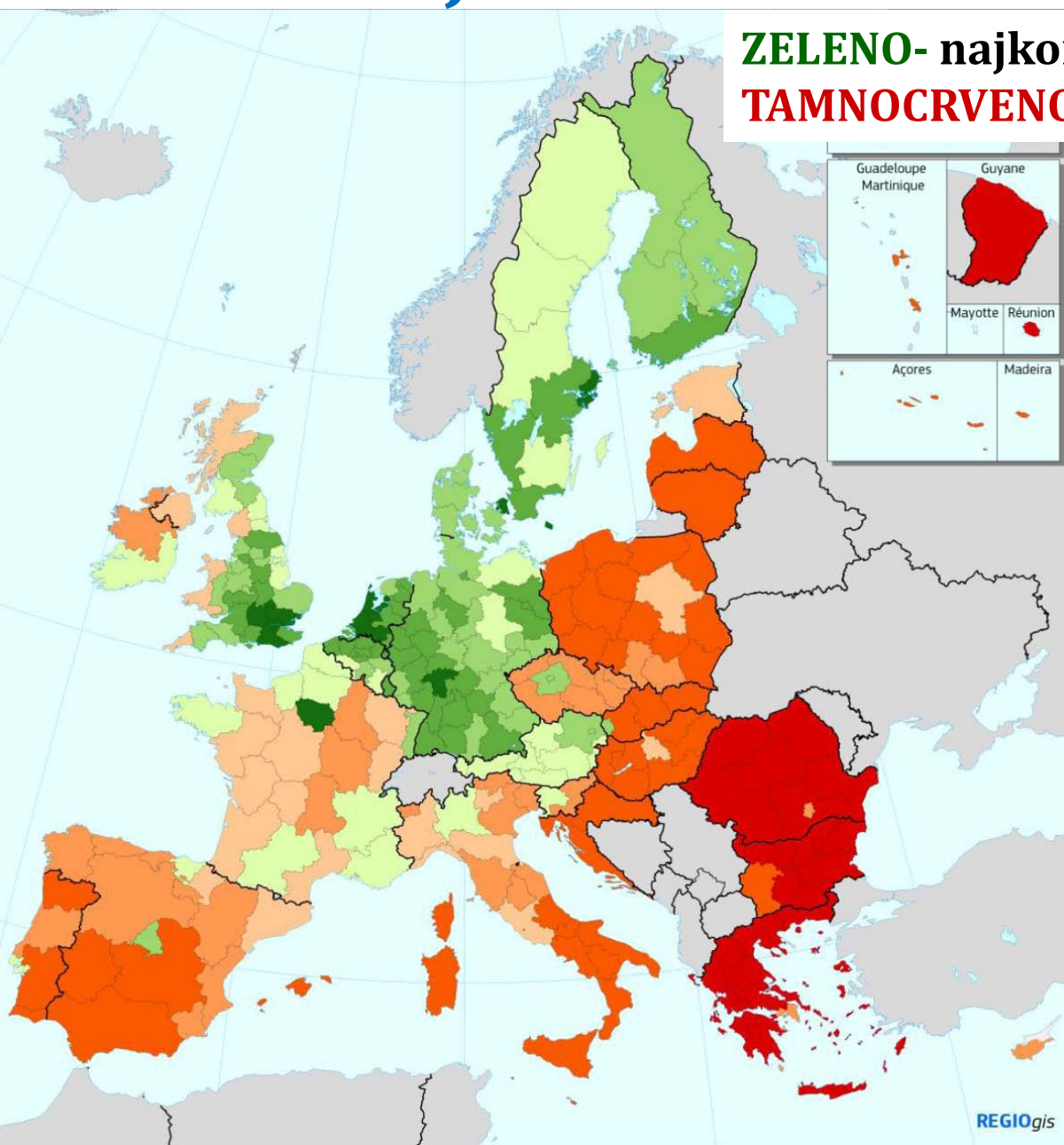
Okruženje

- **Klimatske promjene** i njihov utjecaj na stanovništvo i gospodarstvo PGŽ
- Velika ovisnost PGŽ o **fosilnom gorivu**
- **7 godina krize** koja nastavlja trajati i njene posljedice na kvalitetu življenja i socijalne prilike
- Neodrжливо **iskorištavanje prirodnih resursa**

ZELENO- najkonkurentnije regije

TAMNOCRVENO- najnekonkurentnije regije

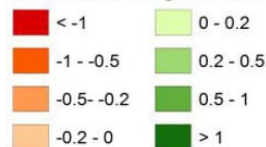
Konkurentnost hrvatskoga gospodarstva na nacionalnoj razini odraz je konkurentskog kapaciteta na regionalnoj i lokalnoj razini što samo naglašava **važnost i potrebu ujednačenog regionalnog i lokalnog razvoja u zemlji.**

**NUŽNA
DECENTRALIZACIJA**

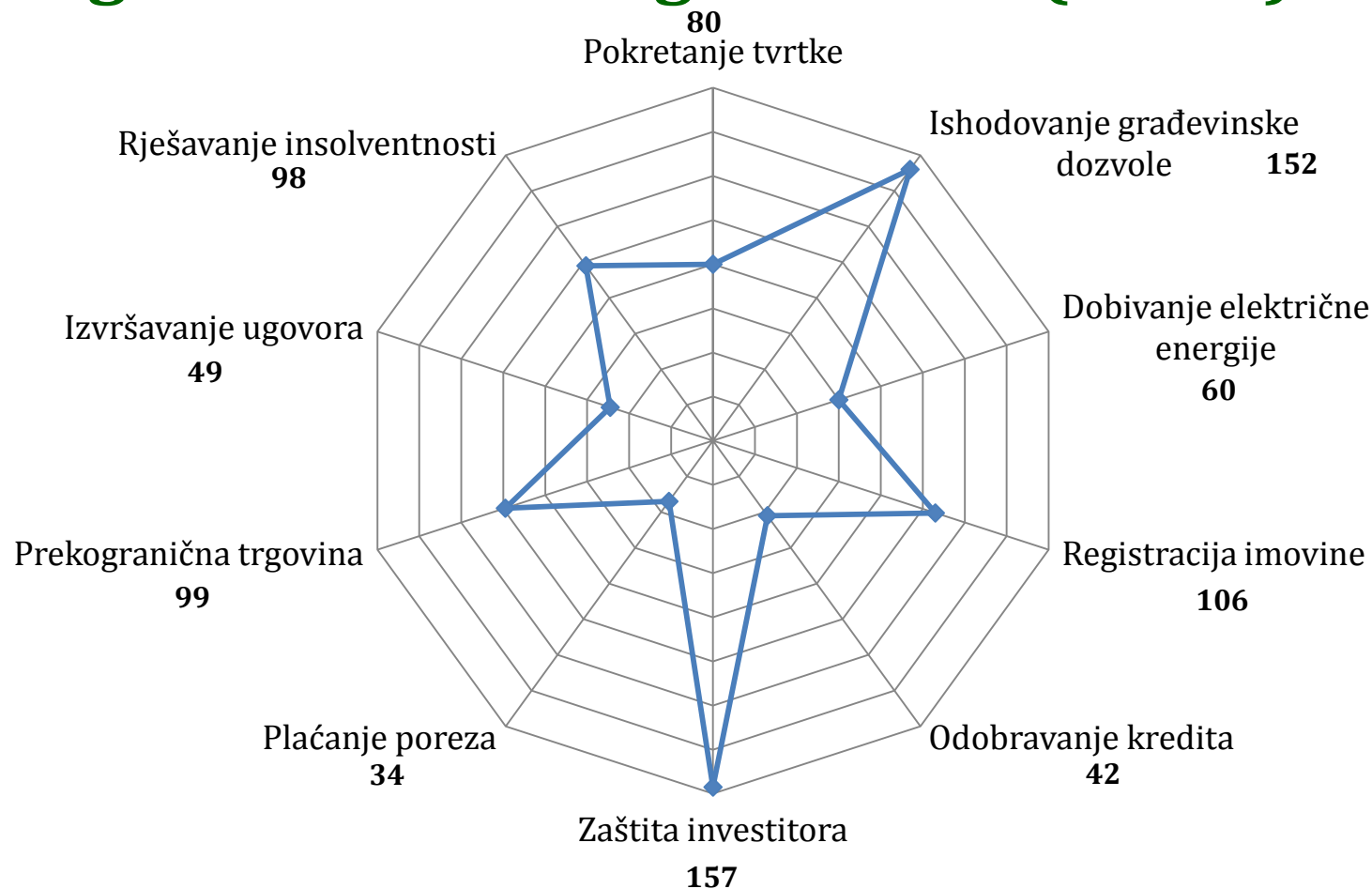
Indeks regionalne konkurentnosti

Regional Competitiveness Index - RCI 2013

Index: values range for low (negative) to high (positive)

Doing Business – Rang Hrvatske (2014.)

Ukupni rang Republike Hrvatske = 89 / 189

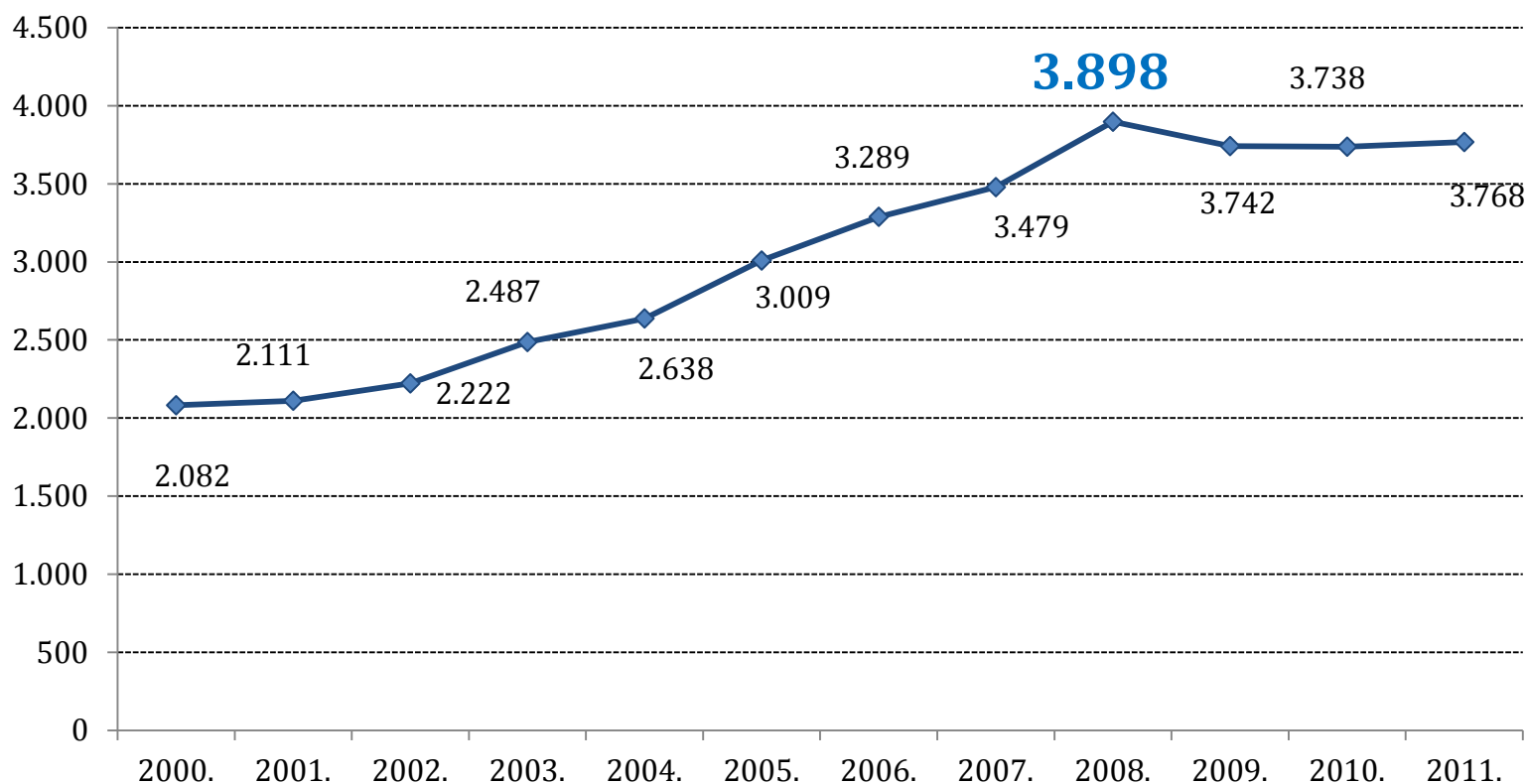
Indeks konkurentnosti (2010.)

	Rang poslovnog sektora	Rang poslovnog okruženja	Statistički rang (ukupno)	Perceptivni rang (ukupno)	Ukupni rang 2010.
Varaždinska	1	1	6	1	1
Grad Zagreb	2	4	2	7	2
Istarska	7	5	1	13	3
Međimurska	6	2	3	6	4
Zagrebačka	3	6	7	5	5
Zadarska	4	3	10	3	6
Primorsko-goranska	8	7	5	12	7
Splitsko-dalmatinska	12	9	4	14	8
Dubrovačko-neretvanska	11	11	9	11	9
Šibensko-kninska	14	13	8	16	10
Krapinsko-zagorska	13	10	11	8	11
Koprivničko-križevačka	9	8	13	4	12
Osječko-baranjska	5	12	14	2	13
Karlovačka	10	14	12	10	14
Bjelovarsko-bilogorska	16	17	15	15	15
Brodsko-posavska	15	16	19	9	16
Virovitičko-podravska	17	15	17	17	17
Ličko-senjska	18	18	18	18	18
Sisačko-moslavačka	19	19	16	20	19
Vukovarsko-srijemska	20	20	20	19	20
Požeško-slavonska	21	21	21	21	21

Gospodarska kretanja

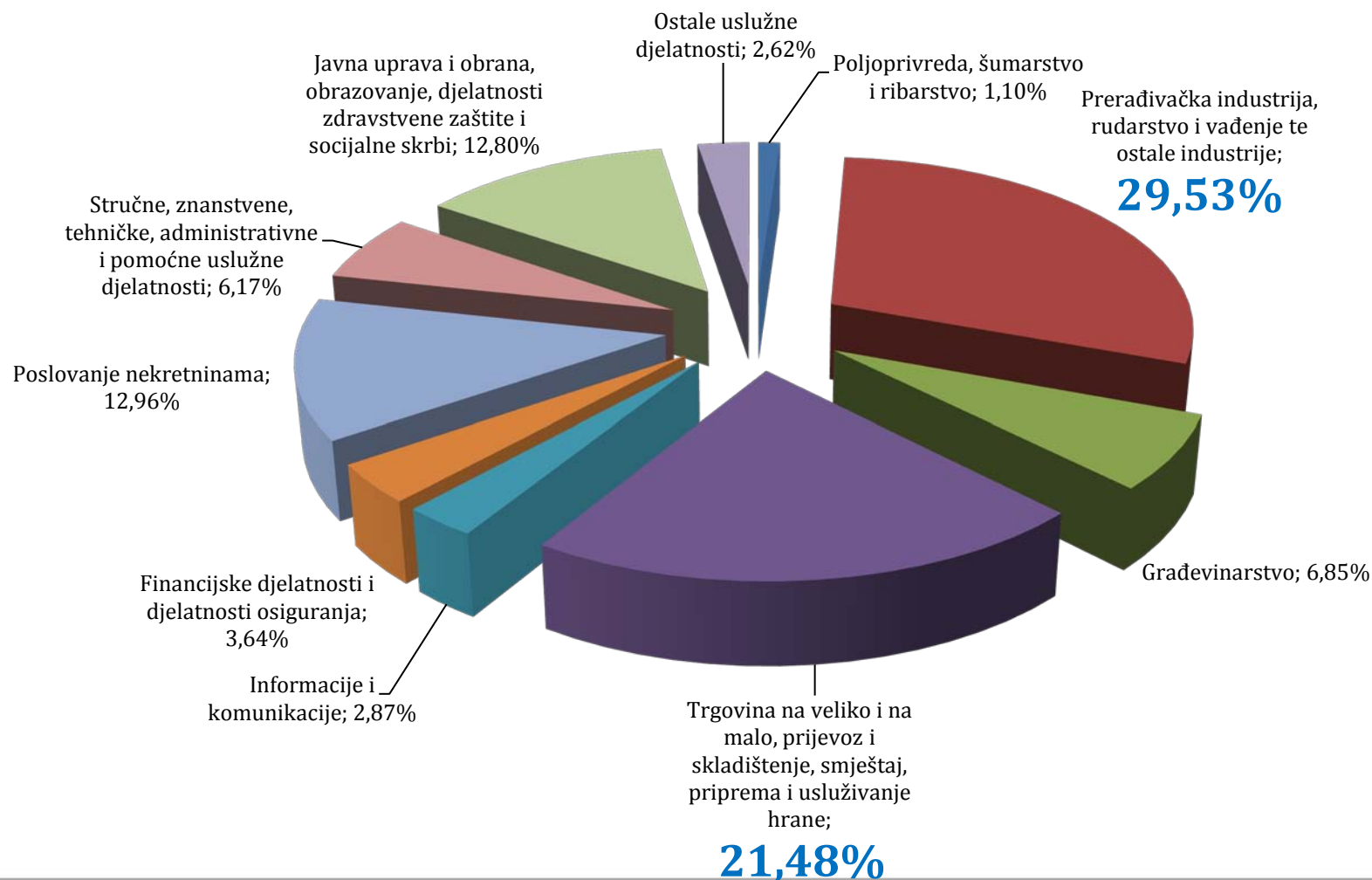
Kretanje BDP PGŽ 2000.- 2011. godine

mil. EUR

Gospodarska kretanja

Bruto dodana vrijednost PGŽ, 2011. godina

Gospodarska kretanja

Gospodarstvo – djelatnosti (% bdv-a)

- **Primarne** (poljop., šumarstvo, ribarstvo) **1,1%**
- **Sekundarne** (indust., građev., energ., rudar.) **36,38%**
- **Tercijarne** (uslužne djelatnosti) **47,11%**
- **Kvartarne** (školstvo, zdravstvo, uprava) **15,42%**

Utjecaj cijena energije na funkcioniranje gospodarskih djelatnosti PGŽ i mjere prilagodbe?

Gospodarska kretanja

Izravna strana ulaganja u PGŽ

U razdoblju od 1993.g-2013.g iznosi 1.604 milijuna i to:

• Financijsko posredovanje	50%
• Poslovanje nekretninama	16%
• Trgovina na malo	8%
• Hoteli i restorani	5%
	79%
• Ostale kategorije	< 2% po kategoriji

Koliko ovakva struktura ulaganja **odgovara potrebama PGŽ** i doprinosi porastu kvalitete življenja njenih žitelja?
Kakvoj strukturi bi **trebali težiti**?

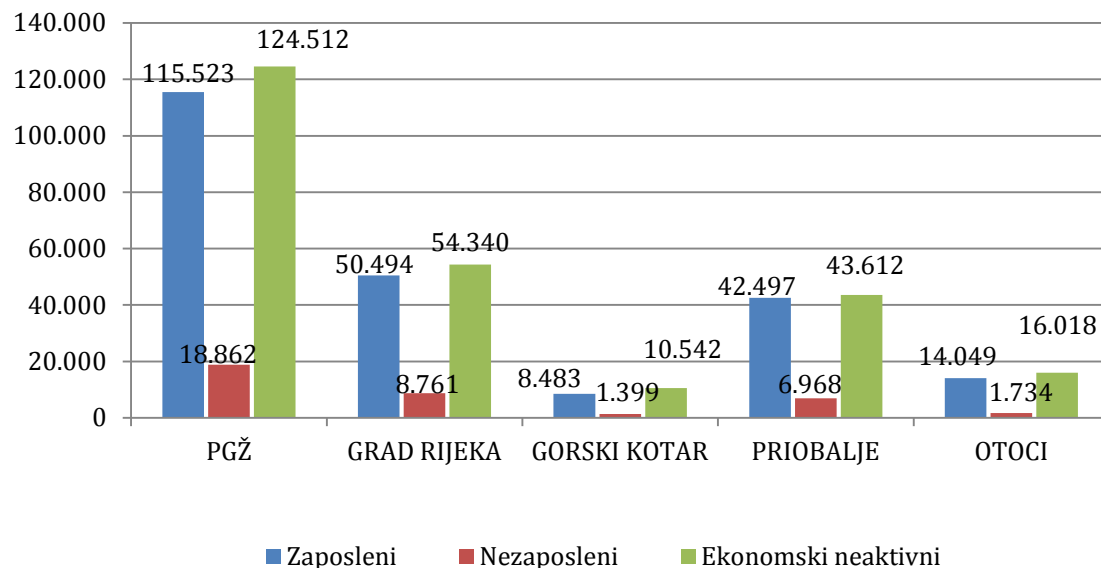
Demografska kretanja

- **Nepovoljna demografska kretanja u PGŽ:** smanjenje broja stanovnika od **3,1%** od 2001 do 2011. godine
- Očekuje da **daljnji pad** broja stanovnika za **5%** do 2021. (u odnosu na danas)
- Nastavak **depulacijskih procesa** u razdoblju 2021. - 2031. godine (oko **- 4 %**)
- **Smanjenje broja naselja – odumiranja naselja, “sela duhova”...**

Demografska kretanja

- **Nepovoljna ekonomska struktura** - više stanovnika je ekonomski neaktivno nego što ih je zaposleno
- Najviše **nezaposlenih** u dobi **25-29 godina**
- 2011. godine **zaposleno 44%** stanovnika, **49%** neaktivno (umirovljenici, osobe koje se bave obvezama u kućanstvu, djeca, učenici, studenti,...)

Društvene djelatnosti

Obrazovanje

- **Obrazovna struktura u PGŽ:** % osoba sa srednjim, višim i visokim obrazovanjem **veći je od prosjeka RH!**
- **Znanje i obrazovanje** - ključni čimbenik razvoja!!!
- Na Sveučilištu u Rijeci **ak.god. 2012./2013.** zaposleno **1.191 osoba**- istu godinu upisalo **16.026 studenata!**

2011.	PGŽ	RH
SREDNJA ŠKOLA	57.70%	52.63%
VIŠA ŠKOLA	7.35%	5.83%
FAKULTET	11.70%	9.69%
MAGISTERIJ	0.60%	0.53%
DOKTORAT	0.40%	0.32%

Zdravstvo

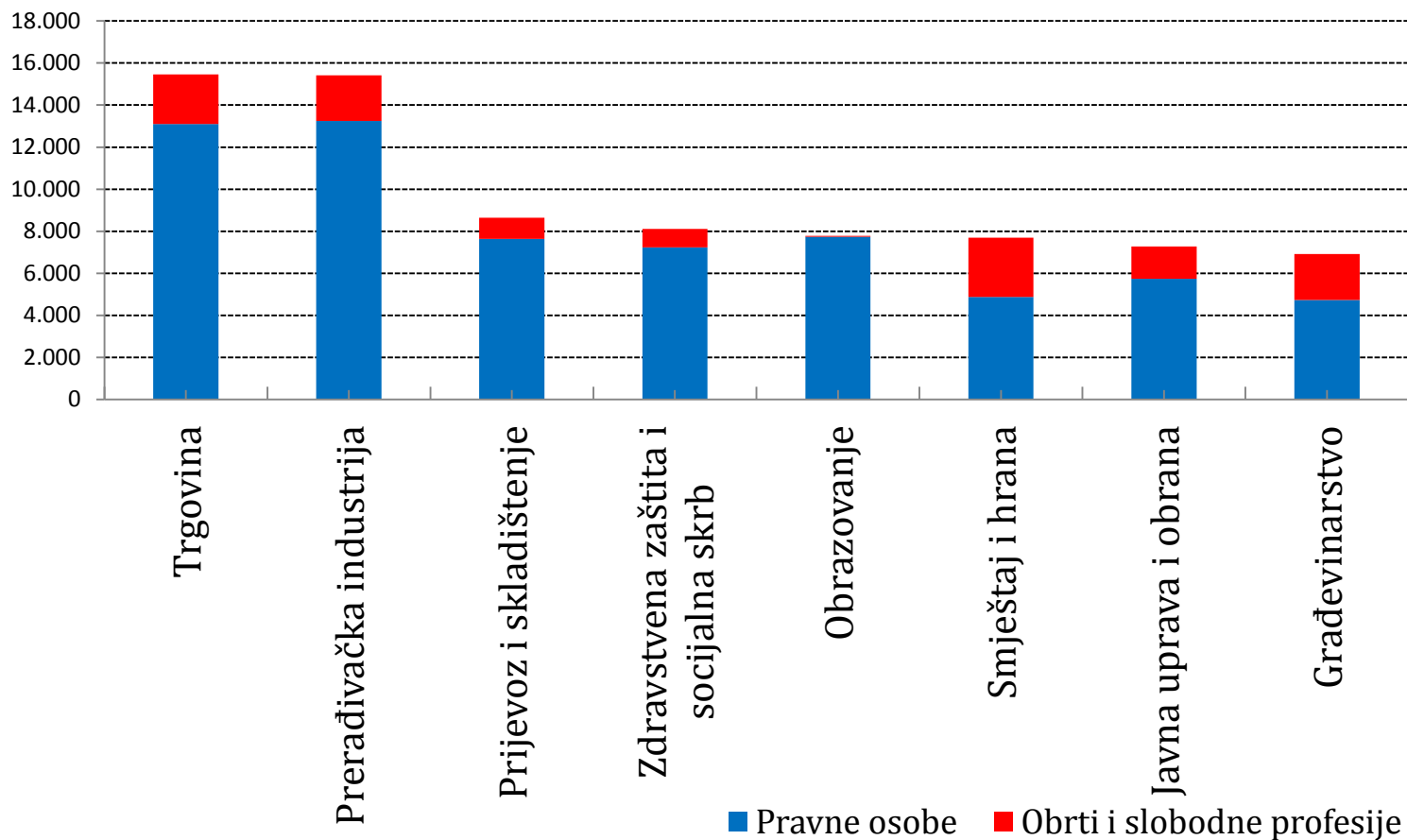
- Najveći broj specijalističko konzilijarnih pregleda- u Poliklinici **KBC Rijeka**

Civilno društvo

- Registrirane **3.884 udruge**/ 8% udruga na nacionalnoj razini

Zaposlenost u 2012. godini

Zaposleni u PGŽ u 2012. g. prema djelatnostima

■ Pravne osobe ■ Obrti i slobodne profesije

Razvojni PROBLEMI u gospodarstvu!

- **Neujednačenost** gospodarske razvijenosti.
- **Stagnacija** gospodarskog razvoja.
- **Slaba** izvozna orijentiranost
(pad izvoza u brodogradnji i drvnoj industriji).
- **Nedovoljna** usmjerenost poduzetnika na razvoj zasnovan na tehnologiji i inovacijama.
- **Nedovoljno** iskorišten inovacijski kapacitet Sveučilišta u Rijeci prema gospodarstvu.
- **Neusklađenost** obrazovnog sustava s potrebama na tržištu rada i stanjem u gospodarstvu.

STRATEŠKE ODREDNICE RAZVOJA U BUDUĆNOSTI

**VIZIJA, STRATEŠKI CILJEVI,
PRIORITETI i MJERE**

Primorsko-goranska županija
je poveznica Mediterana i Srednje Europe,
regija poželjna za život i rad koja svoje
potencijale realizira održivim razvojem u
uvjetima društvene pravednosti.

**Prijedlog
vizije**

PRIJEDLOG STRATEŠKIH CILJEVA 2015-2020.

1. Poboljšanje **kvalitete života** kroz razvoj društvene i gospodarske infrastrukture
2. Na temeljima **društva znanja i novih tehnologija pametnom specijalizacijom** razviti **konkurentno i održivo gospodarstvo**
3. Intenzivirati razvoj **cjelogodišnjeg turizma** s naglaskom na **posebne vidove turizma**
4. Unaprijediti **povezivanje** Mediterana, Hrvatske i Europe
5. Uravnotežiti **razvoj svih područja Županije** na principima **održivosti**

- Jačanje kapaciteta za **upravljanje razvojem**
- Daljnji razvoj **civilnog društva** i njihovo uključivanje u razvojne aktivnosti Županije
- Jačanje otpornosti Županije na **krizna stanja**

Horizontalne teme odnose na SVE strateške ciljeve, daju im dodatnu vrijednost i podupiru njihovo dostizanje.

Pitanja koja treba raspraviti:

- **Metodologija**- da li je sukladna znanstvenim metodama?
- **Do sada izrađeni materijali**- da li su dovojno kvalitetno pripremljeni?
- **Vizija i strateški ciljevi**- da li su primjenjivi, ostvarjivi i mjerljivi?
- Na koji način **implementirati** razvojnu strategiju u život općina i gadova?
- Da li je **RS PGŽ sukladna strategiji Države i sveučilišta**?

Hvala na pažnji!

www.zavod.pgz.hr

zavod@pgz.hr